

ZAKON O DENACIONALIZACIJI REPUBLIKE SLOVENIJE

Ovde je sadržan integralni tekst Zakona o denacionalizaciji Republike Slovenije, koji je objavljen u u službenom glasilu „Uradni list Republike Slovenije“, br.27/1991, a stupio je na snagu 7.decembra 1991. godine, sa svim dočnijim izmenama i dopunama, uključujući i odluke Ustavnog suda Slovenije, br. 56/1992, 13/1993, 31/1993, 24/1995, 23/1997, 65/1998, 76/1998

GLAVA I

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se denacionalizacija imovine koja je podržavljena na osnovu propisa o agrarnoj reformi, nacionalizaciji i o konfiskacijama, kao i na osnovu drugih propisa i načina koji su uređeni ovim zakonom.

Član 2.

Pod denacionalizacijom po ovom zakonu podrazumeva se vraćanje podržavljene imovine iz prethodnog člana u naturi (vraćanje imovine).

Ako vraćanje imovine nije moguće, denacionalizacija obuhvata plaćanje naknade u vidu druge imovine, hartija od vrednosti ili u novcu (naknada).

Uslovi i način denacionalizacije utvrđuju se ovim zakonom.

Član 3.

Korisnici prava na denacionalizaciju po ovom zakonu su lica kojima je imovina podržavljena na osnovu sledećih propisa 1) Zakon o agrarnoj reformi i kolonizaciji („Službeni list DFJ“, broj 64/45, „Službeni list FNRJ“, br.24/46, 101/47, 105/48, 21/56, 55/57, 10/65),

2) Zakon o agrarnoj reformi i kolonizaciji („Uradni list SNOS i NVS“, br.62/45, „Uradni list LRS“, br.30/46, 10/48, 17/58, 17/59, 18/61, 22/65),

3) Zakon o eksproprijaciji imanja koja obraduju koloni i najamnici („Uradni list SNOS i NVS“, br.62/45),

4) Zakon o ukidanju Zakona o najamničkim i sličnim odnosima („Uradni list LRS“, br.22/53 i 43/57),

5) Zakon o poljoprivrednom zemljišnom fondu opštenarodne imovine i o dodeljivanju zemlje poljoprivrednim organizacijama („Službeni list FNRJ“, br.22/53),

6) Zakon o agrarnim zajednicama („Uradni list LRS“, br.52/47),

7) Zakon o raspolaganju imovinom bivših agrarnih zajednica („Uradni list SRS“, br.7/65 – prečišćen tekst),

8) Zakon o nacionalizaciji privatnih privrednih preduzeća („Službeni list FNRJ“, br.98/46, 35/48), osim po članu 7/a ovog zakona,

9) Zakon o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta („Službeni list FNRJ“, br.52/58),

10) Zakon o prenosu imovine društava za fizičko vaspitanje na Savez društava za fizičku kulturu u Sloveniji („Uradni list SNOS i NVS“, br.48/45),

11) Zakon o ukidanju Zakona o prenosu imovine društava za fizičko vaspitanje na Savez društava za fizičku kulturu u Sloveniji i o regulisanju odnosa svojine nastalih ovim zakonom („Uradni list LRS“, br.10/48),

12) Osnovni zakon o eksproprijaciji („Službeni list FNRJ“, br.28/47), ako korisnici prava na ime naknade nisu dobili drugu nepokretnost,

13) Zakon o suzbijanju nedopuštene špekulacije i privredne sabotaze („Službeni list DFJ“, br.26/45),

14) Zakon o suzbijanju nedopuštene trgovine, nedopuštene špekulacije i privredne sabotaze („Službeni list FNRJ“, br.56/46, 74/46),

15) Zakon o zaštiti i upravljanju narodnom imovinom („Službeni list DFJ“, br.36/45),

16) Zakon o zaštiti opštenarodne imovine i imovine pod upravom države („Službeni list FNRJ“, br.86/46)

17) Zakon o krivičnim delima protiv naroda i države („Službeni list DFJ“, br.66/45 i „Službeni list FNRJ“, br.59/46),

18) Zakon o konfiskaciji imovine i o izvršenju konfiskacije („Službeni list DFJ“, br.40/45),

19) Zakon o konfiskaciji imovine io izvršenju konfiskacije („Službeni list FNRJ“, br.61/46, 74/46),

20) Odluka AVNOJ-a o prelazu u državnu svojinu neprijateljske imovine, o državnoj upravi nad imovinom prisutnih lica i o sekvstru nad imovinom koju su okupatorske vlasti prisilno otudjile („Službeni list DFJ“, br.2/45),

21) Zakon o prelazu u državnu svojinu neprijateljske imovine i o sekvestraciji nad imovinom odsutnih lica („Službeni list FNRJ“, br.63/46, 74/46),

22) Zakon o postupanju sa imovinom koju su sopstvenici morali napustiti u toku okupacije i imovinom koja im je oduzeta od strane okupatora i njegovih pomagača („Službeni list FNRJ“, br.64/46),

23) Zakon o oduzimanju državljanstva oficirima i podoficirima bivše jugoslovenske vojske, koji neće da se vrata u otadžbinu i pripadnicima vojnih formacija koji su služili okupatoru i odbegli u inostranstvo („Službeni list DFJ“, br.64/45 i „Službeni list FNRJ“, br.86/46),

24) Zakon o kažnjavanju zločina i prestupa protiv slovenačkog nacionalnog ugleda („Uradni list SNOS i NVS“, br.7/45),

25) Zakon o zabrani izazivanja nacionalne, rasne (plemenske) i verske mržnje i razdora („Službeni list DFJ“, br.36/45),

26) Krivični zakonik („Službeni list FNRJ“, br.13/51, osim glave XII)“

27) Uredba o arondaciji zemljišta poljoprivrednih dobara („Službeni list FNRJ“, br.99/46), ako korisnici prava nisu dobili odgovarajuće drugo zemljište,

28) Uredba o imovinskim odnosima i reorganizaciji seljačke radne zadruge („Službeni list FNRJ“, br.14/53), ako korisnici prava nisu dobili odgovarajuće drugo zemljište,

29) Osnovni zakon o iskorišćavanju poljoprivrednog zemljišta („Službeni list FNRJ“, br.43/59 i 53/62, kao i „Službeni list SFRJ“, br.10/65, 25/65 – prečišćen tekst, 12/67 i 14/70), ako korisnici prava nisu dobili odgovarajuće drugo zemljište.

Pravna lica kojima je imovina podržavljena na osnovu propisa iz prethodnog stava korisnici su prava samo ako je to zakonom izričito određeno.

Izuzetno od odredbi prethodnog člana korisnici prava na denacionalizaciju jesu i fizička lica kojima je imovina podržavljena bez naknade na osnovu propisa donetog do stupanja na snagu Ustava SFRJ iz 1963. godine koji nije naveden u prethodnom članu, ili merom državnog organa bez pravnog osnova.

Član 5.

Korisnikom prava na denacionalizaciju smatra se i fizičko lice čije su stvari ili imovina prešli u državnu svojinu na osnovu pravnog posla zaključenog zbog pretnje, sile ili prevare državnog organa, odnosno predstavnika vlasti.

Član 6.

Opšti imovinski propisi, odnosno propisi o naknadi u pogledu predmeta koji su uredjeni ovim zakonom primenjuju se samo ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

U postupcima za ostvarivanje prava po ovom zakonu primenjuje se Zakon o opštem upravnom postupku (prečišćen tekst, „Službeni list SFRJ“, br.47/86), ako ovim zakonom nije utvrđeno drugačije.

Isključenja i ograničenja u pogledu mogućnosti za sticanje prava svojine utvrđena u važećim zakonima uzimaju se u obzir kod oblika denacionalizacije, koja je utvrđena ovim zakonom, osim ako ovim zakonom nije utvrđeno drugačije.

Član 7.

Sticanje nepokretnosti, druge imovine, odnosno naknade po ovom zakonu ne podleže plaćanju poreza.

Nasledjivanje koje je povezano sa sprovođenjem ovog zakona, podleže plaćanju poreza na nasledje.

Član 8.

Pod imovinom, u smislu ovog zakona, podrazumevaju se pokretne i nepokretne stvari i preduzeća, odnosno kapitalski udeo ličnih ili kapitalskih društava.

Pod izrazom podržavljena imovina podrazumeva se privatna imovina iz prethodnog stava, bez obzira na to da li je ta imovina aktom o podržavljenju prešla u opštenarodnu imovinu, državnu, društvenu ili zadružnu svojinu.

Pod aktom o podržavljenju podrazumevaju se propisi koji su imali neposredno dejstvo, presude, odluke, rešenja, drugi pravni akti, kao i materijalne radnje državnih organa putem kojih je privatna imovina podržavljena.

Pod državnim organima podrazumevaju se sudovi, organi uprave, komisije i narodni odbori i njima srodni organi koji su na osnovu propisa iz čl.3. i 4. ovog zakona bili ovlašćeni za donošenje akata o podržavljenju.

Pod merom državnog organa iz člana 4. ovog zakona podrazumevaju se i akti ili radnje pojedinaca putem kojih su pod plaštom izvršavanja ovlašćenja državnog organa bile oduzete stvari ili druga imovina iz stava 2. ovog člana.

GLAVA II KORISNICI PRAVA

Član 9.

Fizička lica iz čl.3, 4, i 5. ovog zakona smatraju se korisnicima prava ako su u vreme kada im je imovina podržavljena bili jugoslovenski državljani i kojima je to državljanstvo posle 9. 5. 1945. godine bilo priznato zakonom ili međunarodnim ugovorom.

Fizička lica iz čl.3, 4, i 5. ovog zakona koja u vreme kada im je imovina podržavljena nisu bila upisana u evidenciju državljana (knjiga državljana) zbog razloga iz člana 35. stav 2. Zakona o državljanstvu FNRJ („Službeni list DFJ“ br. 64/45 i „Službeni list FNRJ“, br.54/46 i 105/48) nisu korisnici prava, osim u slučaju kada je pojedinac iz verskih ili drugih razloga bio interniran ili se borio na strani antifašističke koalicije. Takođe nisu korisnici prava ona fizička lica iz čl. 3, 4. i 5. ovog zakona koja su imovinu stekla od okupacionih snaga ili njihovih organizacija za vreme drugog svetskog rata.

Ako je fizičko lice iz čl. 3, 4. i 5. ovog zakona imalo na dan 9. 5. 1945. godine jugoslovensko državljanstvo, smatra se da je strani državljanin korisnik prava na denacionalizaciju samo u slučaju kada je takvo pravo priznato i slovenačkim državljanima u državi čije državljanin je korisnik prava.

Ako je imovina podržavljena kao posledica prestanka državljanstva oduzimanjem, smatra se da je imovina podržavljena jugoslovenskom državljaninu, što, međutim, ne važi u slučajevima kada je bila istovremeno sa oduzimanjem imovine izrečena i kazna oduzimanja državljanstva.

Član 9.a

Pravno lice iz čl. 3, 4. i 5. ovog zakona, koje je podnelo zahtev do dana 13. 5. 1995. godine, smatra se korisnikom prava, ako je u periodu u kom je imovina podržavljena, imalo sedište na teritoriji Republike Slovenije i ako je pravno lice ili njegov pravni sledbenik prilikom stupanja na snagu ovog zakona dana 7. 12. 1991. godine, poslovalo na teritoriji Republike Slovenije.

Član 10.

Korisnicima prava iz stava 1. prethodnog člana smatraju se i lica koja u vreme kada im je imovina podržavljena nisu bila jugoslovenski državljani a imala su stalno prebivalište na teritoriji današnje Republike Slovenije i kojima je državljanstvo posle 15. 9. 1947. godine bilo priznato zakonom ili međunarodnim ugovorom.

Korisnicima prava u smislu ovog zakona ne smatraju se, međutim, ona fizička lica koja su dobila ili su imala pravo da dobiju naknadu za oduzetu imovinu od inostrane države. O tome da li je lice imalo pravo da dobije naknadu od inostrane države, odlučuje nadležni organ po službenoj dužnosti na osnovu zaključenih mirovnih ugovora i međunarodnih sporazuma.

Rešenje doneto u suprotnosti sa prethodnim stavom, smatra se ništavnim.

Član 11.

Ako je lice umrlo pre 28. 8. 1945. godine, odnosno 15. 9. 1947. godine a njegova imovina podržavljena posle njegove smrti, smatra se da je imovina podržavljena njegovim pravnim sledbenicima, bez obzira na to na koga je glasilo akt

o podržavljenju, ako je tim pravnim sledbenicima posle 9. 5. 1945. godine jugoslovensko državljanstvo bilo priznato zakonom ili medjunarodnim ugovorom.

Član 12.

Ako fizičko lice iz člana 9. stava 2. ovog zakona nije korisnik prava po ovom zakonu, korisnik prava je njegov bračni drug ili naslednik iz prvog naslednog reda, ako mu je jugoslovensko državljanstvo bilo priznato propisima iz člana 9. stav 1. ovog zakona.

Član 13.

Korisnici prava na povraćaj imovine ličnih i kapitalskih društava jesu deoničari, odnosno partneri.

Odredba prethodnog stava odnosi se samo na korisnike prava koji su fizička lica.

Član 14.

Pravo na povraćaj imovine imaju crkve i druge verske zajednice, njihove ustanove, odnosno redovi koji u vreme stupanja na snagu ovog zakona deluju na teritoriji Republike Slovenije.

Član 15.

Ako su korisnici prava na denacionalizaciju iz čl. 3, 4. i 5. ovog zakona umrli ili proglašeni umrlima, pravo na ostvarivanje prava po ovom zakonu imaju njihovi pravni sledbenici.

Pravno nasledstvo ocenjuje se na osnovu prava Republike Slovenije, ako u narednim stavovima nije drugačije određeno.

Pravno nasledstvo korisnika prava iz prethodnog člana ocenjuje se po njihovom autonomnom pravu.

Ako su pravni sledbenici već utvrđeni na osnovu inostranog prava, u pogledu ovog pitanja primenjuje se inostrano pravo.

Izuzetno od odredbe prethodnog stava u pogledu nasledstva prava svojine na nepokretnostima primenjuje se pravo Republike Slovenije.

GLAVA III

OBLICI DENACIONALIZACIJE

ODELJAK I

Povraćaj imovine

Član 16.

Imovina se vraća vraćanjem u svojinu i posedovanje, vraćanjem prava svojine ili vraćanjem svojinskog udela.

Ako se imovina ne može vratiti u celini, ona se može vratiti i samo delimično a za razliku u vrednosti plaća se naknada.

Imovina se ne može vratiti ako na njoj postoji pravo svojine fizičkih ili građanskih pravnih lica.

Imovina pravnih lica u mešovitoj svojini može se vratiti samo u vidu svojinskog udela na pravnom licu do visine udela društvene imovine.

a) Povraćaj stvari

Član 17.

Pokretnosti se vraćaju samo ako je reč o predmetima kulturne, istorijske ili umetničke vrednosti.

Pokretnosti iz prethodnog stava koje su po propisima o zaštiti prirodnog i kulturnog nasleđa predmeti kulturne i prirodne baštine, vraćaju se u svojinu i državinu samo ako nisu sastavni deo zbirki javnih muzeja, galerija i drugih srodnih ustanova.

Na pokretnostima koje su sastavni deo zbirki iz prethodnog stava vraća se, po izboru korisnika prava, pravo svojine ili mu se za njih plaća naknada.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana vraćaju se i pokretnosti veće vrednosti, predmeti ili grupe predmeta za ličnu upotrebu korisnika prava, odnosno predmeti koji su korisnicima prava ili njihovim pravnim sledbenicima posebno dragi.

Član 18.

Nepokretnosti se vraćaju ako ne postoje prepreke utvrdjene ovim ili drugim zakonom.

Pomoćne i njima slične prostorije, kao i nusprostorije koje su podržavljene zajedno sa glavnom stvari, dele sudbinu te stvari.

Nepokretnosti koje su po propisima o zaštiti prirodne i kulturne baštine proglašene za kulturne spomenike ili prirodne znamenitosti vraćaju se pod uslovima iz ovog zakona.

Član 19.

Nepokretnost se ne može vratiti:

1. ako služi za obavljanje delatnosti državnih organa ili za delatnosti iz oblasti zdravstva, vaspitanja i obrazovanja, kulture, odnosno drugih javnih službi, a vraćanjem bi se bitno smanjila mogućnost za obavljanje tih delatnosti jer se ne može zameniti drugom nepokretnosti, ili bi pak zamena bila povezana sa nesrazmernim troškovima;

2. ako je neodvojivi sastavni deo mreže, objekata, uređaja ili drugih sredstava javnih preduzeća iz oblasti energetike, komunale, saobraćaja i veza koji su po zakonu izuzeti od privatizacije;

3. ako je izuzeta iz pravnog prometa, odnosno ako se na njoj ne može steći pravo svojine, ili ako potiče iz feudalnog izvora;

4. ako bi se bitno smanjila prostorna kompleksnost, odnosno namena korišćenja prostora i nepokretnosti;

5. u drugim slučajevima utvrdjenim zakonom;

Odredba tačke 4. prethodnog stava i člana 20. ovog zakona ne primenjuje se na šume, a na vraćanje poljoprivrednog zemljišta iz funkcionalnih kompleksa primenjuju se odredbe člana 27. ovog zakona.

Smatra se da bi troškovi iz stava 1 tačka 1. ovog člana bili nesrazmerno veliki, kada bi troškovi naknade za nepokretnosti za obveznika iznosili više od 50% od troškova koji bi nastali za korisnika prava, ako bi ovaj želeo da podržavljenu nepokretnost nadoknadi zamenom i osposobi je za namenu za koju je služila pre podržavljenja.

Član 20.

Nepokretnost se ne može vratiti u svojinu i posedovanje ako bi njenim povraćajem bila bitno smanjena ekonomska, odnosno tehnološka funkcionalnost kompleksa.

Član 21.

Smatra se da prepreke iz prethodnog člana ne postoje ako je nepokretnost u sredstvima obveznika bez pravnog osnova ili ako ju je obveznik dao u najam, zakup ili drugi tome srodan odnos za obavljanje delatnosti koja nije povezana sa njegovom delatnošću.

Smatra se da je funkcionalnost kompleksa iz prethodnog člana bitno narušena ako bi vraćanje nepokretnosti dovelo do takvih poremećaja ili izazvalo druge prepreke u poslovanju pravnog lica koje upravlja kompleksom, zbog kojih bi to pravno lice:

- došlo pod stečaj ili likvidaciju;
- moralo da napusti znatan deo svoje proizvodnje ili uslužne delatnosti;
- otpustilo znatan broj radnika;
- pretrpelo bitan podbačaj dohotka.

Član 22.

Na nepokretnosti iz člana 20. ovog zakona uspostavlja se pravo svojine u korist korisnika prava.

Obveznik i dalje ima pravo da koristi nepokretnost iz prethodnog stava za svoju delatnost, ali samo za period koji je neophodan za prilagodjavanje njegovog poslovanja izmenjenim uslovima. Taj period ne može biti duži od pet godina od dana pravosnažnosti rešenja o denacionalizaciji, odnosno najviše sedam godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, ako se korisnik prava i obveznik ne sporazumeju drugačije.

Zakupni odnos korisnik prava i obveznik uredjuju ugovorom u pismenom obliku.

Ako korisnik prava i obveznik ne zakljče ugovor iz prethodnog stava, smatra se da je zakupni odnos nastao po sili zakona, a o spornim pitanjima, na predlog korisnika prava ili obveznika, odlučuje sud u vanparničnom postupku.

Član 23.

Izuzetno od odredbe člana 20. ovog zakona smatra se da ne postoji prepreka za vraćanje nepokretnosti u svojinu i posedovanje ako korisnik prava iskaže da će obezbediti ulaganja ili druge potrebne uslove za racionalnije i ekonomski uspešnije korišćenje nepokretnosti.

Član 24.

Povraćaj stvari u smislu odredaba ove glave ne utiče na zakupne i tome srodne odnose koji su bili uspostavljeni pravnim poslovima uz naknadu, ako pravnim poslom ili zakonom nije drugačije utvrđeno.

Izuzetno od odredbe prethodnog stava zakupni i tome srodni odnosi čije je trajanje utvrđeno, odnosno dogovoreno za period duži od 10 godina, traju najviše 10 godina od dana pravosnažnosti rešenja o denacionalizaciji, osim ako se korisnik prava i zakupac ne sporazumeju drugačije.

Odnosi iz prethodnog stava ne mogu se zbog povraćaja stvari otkazati pre isteka ugovorenog roka sve dok zakupac, koji je fizičko lice, ima stvar u zakupu kao osnovni izvor svog izdržavanja ili izdržavanja svoje porodice.

Zakupni odnos protiv volje zakupca nije moguće otkazati sve dok zakupodavac zakupcu ne vrati ulaganja kojima je uvećana vrednost nepokretnosti. Zakupnina za taj period ne može da bude viša od prosečne zakupnine za sličnu nepokretnost – poslovni prostor na približno istoj lokaciji uz uzimanje u obzir stanja nepokretnosti pre ulaganja zakupodavca, a zakupnina za stanove ne viša od zakupnine, utvrđene odredbama Zakona o stambenim odnosima.

U slučajevima iz st. 2. i 3. ovog člana korisnik prava može odbiti povraćaj stvari. U tom slučaju pripada mu naknada.

Član 25.

Nepokretnost čija vrednost nakon podržavljenja nije bitno porasla, vraća se, pod uslovima utvrđenim u ovoj glavi, bez obračuna razlike u vrednosti.

Nepokretnost čija je vrednost zbog novih investicija bitno porasla, po izboru korisnika prava se:

- ne vraća;
- na njoj se uspostavlja svojinski udeo do visine prvobitne vrednosti nepokretnosti;
- vraća, pod uslovom da za razliku u vrednosti plati naknadu.

Rok plaćanja naknade iz poslednje alineje prethodnog stava, koji ne može biti kraći od 10 godina, i drugi uslovi plaćanja utvrđuju se rešenjem o denacionalizaciji.

Bitnim povećanjem vrednosti nepokretnosti, po ovom zakonu, smatra se povećanje vrednosti iznad 30% od vrednosti nepokretnosti.

Izuzetno od odredaba st. 1, 2 i 4. ovog člana, obveznik ili zakupac iz člana 60. ovog zakona može da traži od korisnika prava po osnovu viševrednosti vraćene nepokretnosti, razliku u vrednosti, ako ova prevazilazi jednu polovinu prvo objavljenog bruto domaćeg proizvoda po stanovniku Republike Slovenije u godini pre podnošenja zahteva za denacionalizaciju.

Ako se obveznik ili zakupac i korisnik prava ne sporazumeju o naknadama predviđenim u prethodnim odredbama ovog člana, korisnik prava može zahtevati da mu se nepokretnost vrati još pre utvrđivanja visine povećane vrednosti. U tom slučaju

o visini naknade koja se plaća za razliku u vrednosti, odlučuje organ koji vodi postupak, naknadno dopunskim rešenjem.

Ako je do povećanja vrednosti nepokretnosti došlo zbog ulaganja fizičkih lica, ova lica mogu, bez obzira na ograničenja iz prethodnih stavova, da traže povraćaj ulaganja kojima je povećana vrednost nepokretnosti, u celini.

Član 26.

Nepokretnost čija je vrednost nakon podržavljenja bitno porasla, vraća se korisniku prava uz doplatu naknade do pune vrednosti u trenutku podržavljenja.

Korisnik prava može umesto povraćaja zahtevati punu naknadu.

Bitnim smanjenjem vrednosti nepokretnosti, po ovom zakonu, smatra se smanjenje iznad 30% vrednosti nepokretnosti. U pogledu odredaba iz prethodnih stavova korisnik prava može da traži od obveznika po osnovu manje vrednosti vraćene nepokretnosti, razliku u vrednosti, ako ova prelazi jednu polovinu prvo objavljenog bruto domaćeg proizvoda po stanovniku Republike Slovenije u godini pre podnošenja zahteva za denacionalizaciju.

Ako se korisnik prava i obveznik iz prethodnog stava ne sporazumeju o razlici u vrednosti, o zahtevu odlučuje organ koji vodi postupak, naknadno dopunskim rešenjem.

Član 26.a

Poverioci korisnika prava na povraćaj nepokretnosti i kapitala, odnosno njihovi pravni sledbenici, čija potraživanja su podržavljenjem postala nenaplativa ili neosigurana, mogu da ta potraživanja ostvaruju tužbom kod nadležnog suda.

Korisnik prava na povraćaj potraživanja osiguranih hipotekom na nepokretnostima za potraživanja banaka, osiguravajućih zavoda i drugih kapitalnih društava za koje je pokrenut postupak denacionalizacije, je Slovenski fond za naknade (obeštećenja).

Rok za podnošenje tužbe, odnosno izvršenja je godinu dana od pravosnažnosti rešenja o denacionalizaciji.

Član 27.

Fond poljoprivrednog zemljišta i šuma Republike Slovenije obveznik je vraćanja podržavljenog poljoprivrednog zemljišta, šuma i zemljišta koja se daje u zamenu. Pri tome je dužan da poštuje odredbe člana 21. stav 1, tačke od 1 do 4. i člana 21. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Uradni list RS, br. 59/96).

Poljoprivredna zemljišta vraćaju se u svojini i posedovanje:

- ako se time ne narušava funkcionalnost kompleksa poljoprivrednog zemljišta, odnosno kompleksa trajnih zasada, ili

- ako se time ne dovede do takve raspoređenosti parcela koja bi onemogućavala ekonomičnu obradu.

Ako se u slučajevima iz prethodnog stava zemljište ne može vratiti u svojini i posedovanje, u korist korisnika prava, čije zemljište, koje je bilo podržavljeno, leži na području kompleksa poljoprivrednog zemljišta u društvenoj svojini, uspostavlja se pravo susvojine. Kompleks poljoprivrednog zemljišta, uzimajući u obzir stav 3. ovog člana, suvlasnici dele sporazumno ili u vanparničnom postupku ili pak opštinskom

organu uprave, nadležnom za poljoprivredu, predlažu pokretanje postupka komasacije.

Na zemljišta na kojima je priznata susvojina shodno se primenjuju odredbe člana 22. st.2, 3. i 4. ovog zakona.

Ako korisnik prava ne traži povraćaj poljoprivrednog zemljišta, izdaje mu se priznanica Fonda poljoprivrednog zemljišta i šuma Republike Slovenije.

Priznanica je hartija od vrednosti koja glasi na ime korisnika prava i na određenu vrednost do koje se izdavalac hartije obavezuje da će poljoprivredna zemljišta ili šume prodati ili platiti naknadu.

Priznanicom, koja je predmet pravnog prometa, korisnik prava, odnosno njen vlasnik može kupiti poljoprivredno zemljište ili šumu iz Fonda poljoprivrednog zemljišta i šuma Republike Slovenije ili od drugih vlasnika.

Ako korisnik prava ne kupi poljoprivredno zemljište, odnosno šumu, odnosno ne proda priznanicu, može je zameniti za obveznice pri Slovenačkom fondu za naknade.

U slučaju da zemljišnoknjižno stanje parcela u kompleksu nije usklađeno sa stanjem parcela na terenu, na tim parcelama se uspostavlja svojinsko, odnosno suvlasničko pravo u korist korisnika prava.

Šume se vraćaju u svojinu i posedovanje u slučajevima iz člana 19. tač. 1, 2, 3. i 5. ovog zakona.

Odredbe ovog člana ne važe u slučajevima iz člana 19. stav 1. tačka 3. ovog zakona.

Član 27.a

Imovina feudalnog porekla nije predmet denacionalizacije, osim ako se odnosi na slučajeve u kojima su korisnici prava na denacionalizaciju crkve i druge verske zajednice, njihove ustanove ili redovi.

Imovinom feudalnog porekla iz prethodnog stava, smatra se svojina poklonjena od strane monarha koja kasnije nije bila predmet teretnog pravnog posla.

Član 28.

Ako su na poljoprivrednim zemljištima uspostavljeni novi, odnosno obnovljeni trajni zasadi, shodno se primenjuju odredbe člana 22. ovog zakona, s tim što obveznik može takvo poljoprivredno zemljište da upotrebljava do isteka plodnosti, ali ne duže od 10 godina, ako se obveznik i korisnik prava ne sporazumeju drugačije.

Član 29.

Stambene zgrade, odnosno stanovi na kojima ne postoji zakupni ili tome srodan odnos, vraćaju se korisniku prava u svojinu i posedovanje.

Stambene zgrade, odnosno stanovi na kojima postoji zakupni ili tome srodan odnos, vraćaju se uspostavljanjem prava svojine na tim nepokretnostima.

Prava i obaveze između korisnika prava kao zakupodavaca nepokretnosti iz prethodnog stava i zakupaca ovih nepokretnosti uređuju se stambenim zakonom.

Član 30.

Na vraćanje zakupljenih poslovnih zgrada i poslovnih prostorija shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na vraćanje stanova i stambenih zgrada, osim stava 3. prethodnog stava.

Član 31.

Na podržavljenom građevinskom zemljištu na kome korisnik prava ima pravo korišćenja, uspostavlja se pravo svojine u njegovu korist.

Član 32.

Podržavljena neizgradjena građevinska zemljišta koja su opštini ili nekom drugom, u skladu sa zakonom, prodana radi ostvarivanja prostornog sprovedbenog plana, ne vraćaju se ako su u trenutku stupanja na snagu ovog zakona već ustupljena za izgradnju.

Podržavljena izgradjena građevinska zemljišta (postojeće građevinske parcele) ne vraćaju se, osim ako je na njima izgradjeni trajni objekat u svojini korisnika prava.

Odredba stava 1. ovog člana ne primenjuje se na zemljišta koja su opštini predata više od dve godine pre stupanja na snagu ovog zakona, a nisu bila ustupljena za izgradnju, ili su društvenim pravnim licima ustupljena za izgradnju više od dve godine pre stupanja na snagu ovog zakona, a investitor do stupanja na snagu ovog zakona na zemljištu nije započeo izgradnju. Takvo zemljište obveznik je dužan da preda korisniku prava u svojinu i posedovanje.

Za građevinsko zemljište koje je eksproprijirano po propisima o eksproprijaciji do stupanja na snagu Zakona o eksproprijaciji („Službeni list FNRJ“, br. 12/57), korisniku prava pripada naknada, ako on za to zemljište na ime naknade nije dobio drugu nepokretnost i ako se zemljište po odredbama prethodnih stavova ne može vratiti.

Član 33.

Nepokretnosti se vraćaju oslobodjene hipotekarnih tereta koji su nastali posle njihovog podržavljenja do dana stupanja na snagu ovog zakona. Za potraživanja koja su bila obezbedjena ovim teretima garantuje Republika Slovenija.

Službenosti, izbrisane podržavljenjem, oživljavaju.

b) Vraćanje preduzeća i kapitala

Član 34.

Preduzeće koje je bilo podržavljeno vlasniku – fizičkom licu vraća se u svojinu ako preduzeće prilikom stupanja na snagu ovog zakona obavlja istu ili srodnu privrednu delatnost kao samostalno pravno lice.

Ako je preduzeće prešlo u sastav drugog pravnog lica, vraća se u svojinu ako se ekonomski i tehnički može izdvojiti iz tog pravnog lica.

Član 35.

Izuzetno od odredbe prethodnog člana preduzeće se ne vraća ako je neodvojivi sastavni deo sistema privredne infrastrukture iz člana 19. stav 1. tačka 2. ovog zakona.

Preduzeće se takodje ne može vratiti u svojinu u celini ako njegova vrednost prilikom odlučivanja za više od 100 procenata prelazi vrednost preduzeća u trenutku podržavljenja.

Član 36.

Ako je predmet vraćanja u svojinu preduzeća čija je vrednost bitno opala u odnosu na vrednost preduzeća u trenutku podržavljenja, za razliku u vrednosti, korisniku prava pripada naknada iz člana 43. ovog zakona.

Ako je predmet vraćanja u svojinu preduzeća čija je vrednost bitno porasla u odnosu na vrednost preduzeća u trenutku podržavljenja, korisnik prava dužan je da plati razliku u vrednosti na osnovu odredbi člana 25. stav 3. ovog zakona.

Član 37.

Imovina (kapital) iz člana 13. ovog zakona vraća se uspostavljanjem svojinskog udela korisnika prava na društvenom kapitalu pravnih lica koja su naslednici sredstava, odnosno imovine podržavljenih preduzeća i drugih privrednih subjekata čiji su partneri, odnosno deoničari bili korisnici prava iz člana 13. ovog zakona.

Vrednost svojinskog udela mora biti jednaka vrednosti udela koji je korisnik prava imao na podržavljenom preduzeću ili na drugom privrednom subjektu iz prethodnog stava.

Član 38.

Imovina (kapital) iz člana 13. ovog zakona može se na zahtev korisnika prava vratiti vraćanjem u svojinu i posedovanje, odnosno uspostavljanjem prava svojine na nepokretnosti pravnog lica koje je naslednik sredstava, odnosno imovine podržavljenog preduzeća ili drugog privrednog subjekta čiji je deoničar, odnosno partner bio korisnik prava.

Na vraćanje nepokretnosti u smislu prethodnog stava primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na vraćanje nepokretnosti.

Član 39.

Na način utvrdjen u čl. 37. i 38. ovog zakona vraća se i imovina preduzeća iz člana 34. stav 2. i člana 35 stav 2 ovog zakona, ako se preduzeće ne može vratiti kao celina.

Član 40.

Vraćanje u smislu odredbi čl. 34. i 37. ovog zakona korisnik prava može da odbije. U tom slučaju ima pravo na naknadu.

Član 41.

Ako propis koji uređuje vlasničku transformaciju preduzeća u vezi sa ostvarivanjem prava iz ovog zakona zahteva prethodno prijavljivanje prava na denacionalizaciju u postupku privatizacije preduzeća, odredbe čl. 34. do 39. ovog zakona primenjuju se samo na preduzeća u pogledu kojih je takva prijava bila punovažno izvršena i u obimu u kome je izvršena.

ODELJAK 2

Naknada

Član 42.

Ako se nepokretnost ne može vratiti u svojinu i posedovanje, odnosno u vezi sa njom uspostaviti pravo svojine ili svojinskog udela, korisnik prava dobija naknadu uspostavljanjem svojinskog udela na pravnom licu ili u deonicama koje drži Republika Slovenija ili, na njegov zahtev u obveznicama izdatim u tu svrhu.

Ako korisnik prava zahteva deonice u smislu prethodnog stava, a iste ne mogu da mu se ponude, pripada mu naknada u obveznicama.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana korisnik prava i obveznik mogu se sporazumeti da obveznik da korisniku prava drugu nepokretnost.

Hartijama od vrednosti koje korisnik prava dobije kao naknadu na osnovu ovog zakona, može platiti naknadu za koju je obavezan po ovom zakonu.

Odredbe prethodnih stavova ovog člana shodno se primenjuju i na pokretnosti iz člana 17. ovog zakona koje se ne mogu vratiti, kao i na druge podržavljene pokretnosti.

Pravo na naknadu imaju i korisnici prava koji su svoju podržavljenu imovinu povratili na osnovu pravnog posla uz naknadu.

Član 43.

Ako se podržavljeno preduzeće ne može vratiti korisniku prava (čl. 34. i 35.) ili ako se ne može uspostaviti svojinski udeo na poreduzeću (član 37) ili ako se ne može uspostaviti pravo svojine na nepokretnosti (član 38), korisniku prava se pod uslovima iz člana 41. ovog zakona daje naknada u vrednosti imovine, odnosno svojinskog udela korisnika prava na podržavljenom preduzeću.

Korisnik prava na naknadu iz prethodnog stava može da zahteva da mu se vrednost podržavljene imovine nadoknadi u vidu obveznica Slovenačkog fonda za naknade ili deonice u svojini Republike Slovenije.

Za podržavljenu imovinu iz stava 27.a ovog člana, prethodnim vlasnicima ne priznaje se nadoknada.

Član 44.

Vrednost podržavljene imovine utvrđuje se prema stanju u trenutku podržavljenja i uz uvažavanje njene sadašnje vrednosti.

Vrednost stana, stambene zgrade, odnosno poslovnih prostorija ili poslovne zgrade utvrđuje se na način koji je propisan Pravilnikom o merilima i načinu utvrđivanja vrednosti stanova i stambenih zgrada, kao i o sistemu bodovanja („Uradni list SRS“, br.25/81).

Vrednost poljoprivrednog zemljišta, šuma i zemljišta korišćenog za izgradnju utvrđuje se prema katastarskoj kulturi, katastarskoj klasi i katastarskom srezu, na osnovu propisa Izvršnog veća Skupština Republike Slovenije.

Vrednost stvari koje predstavljaju spomenik kulture ili prirodnu znamenitost utvrđuje se po metodologiji za ocenjivanje spomenika kulture i prirodnih znamenitosti.

Novčane vrednosti podržavljenih preduzeća, utvrđene u trenutku podržavljenja, valorizuju se na osnovu pariteta dinara prema USA dolara u trenutku podržavljenja imovine i pariteta tolara prema USA dolaru na dan donošenja rešenja, pri čemu se uzima u obzir prosečno povećanje dolarskih cena te imovine koje utvrdi ministar za finansije.

Ako se sadašnja vrednost imovine iz prethodnih stavova ne može utvrditi, vrednost se utvrđuje po merilima utvrđenim propisom iz člana 85. stav 1. ovog zakona, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Za period od pravosnažnosti rešenja o naknadi do početka obračunavanja kamata na obveznice, odnosno kada je to utvrđeno rešenjem, do isplate naknade u gotovom novcu, korisniku prava pripadaju kamate koje važe za uloge po vidjenju, a glavnica se valorizuje.

Član 45.

Za plaćanje naknade izdaju se obveznice.

Obveznice su nominovane u nemačkim markama i isplative u jednakim polugodišnjim ratama u roku od 20 godina. Kamatna stopa iznosi šest posto.

Član 46.

Obveznice glase na donosioca i isplative su u valuti Republike Slovenije.

Član 47.

Imalac obveznice može obveznicu upotrebiti za kupovinu deonica fondova Republike Slovenije ili za kupovinu deonica kojima raspolažu ti fondovi. Takođe se mogu upotrebiti kao sredstvo plaćanja za kupovinu nepokretnosti i drugog kapitala u postupku privatizacije.

U slučajevima iz prethodnog stava kao vrednost obveznice uzima se njena nominalna vrednost.

Član 48.

Ako postoje ili nastupe okolnosti iz člana 50. ovog zakona, Republika Slovenija, sve dok te okolnosti traju, obezbeđuje korisniku prava socijalnu sigurnost otkupom obveznica po njihovoj nominalnoj vrednosti.

Korisnik prava ostvaruje prava iz ovog člana pri Ministarstvu za finansije u upravnom postupku.

Član 49.

Sredstva za pokriće obaveza po osnovu izdatih obveznica prikupljaju se u Slovenačkom fondu za naknade. Izvori sredstava ovog fonda jesu:

1) Fond Republike Slovenije za razvoj:

2) deo kupovne cene ostvarene prodajom društvenih stambenih zgrada i stanova i poslovnih prostorija, koji odgovara udelu udruženih sredstava stambenog fonda prilikom nabavke novog društvenog stana, kao i ukupna kupovna cena za prodane podržavljene stanove, ako se oni iz društvene svojine uz naknadu prenesu licima koja nisu korisnici prava po ovom zakonu;

3) Fond poljoprivrednog zemljišta i šuma Republike Slovenije;

4) Drugi izvori određeni zakonom.

Visinu sredstava, organizovanost, nadležnosti, prava i obaveze Slovenačkog fonda za naknade uređuje poseban zakon.

Član 50.

Korisniku prava koji je po merilima socijalne zaštite lice lošijeg imovinskog stanja naknada se, u slučajevima iz člana 42. stav 2. ili člana 43. stav 2. ovog zakona, isplaćuje do visine 24 prosečna mesečna neto lična dohotka po zaposlenom u Republici Sloveniji u poslednja tri meseca pre donošenja rešenja.

Naknada iz prethodnog stava se s obzirom na njen obim, odnosno želje korisnika prava, isplaćuje u jednokratnom iznosu ili u mesečnim ratama.

GLAVA IV

OBVEZNICI

Član 51.

Obveznik za vraćanje stvari je pravno lice u čijoj se imovini nalaze stvari koje se na osnovu ovog zakona vraćaju korisnicima prava.

Obveznici za vraćanje podržavljenih preduzeća, odnosno drugih privrednih subjekata ili za uspostavljanje svojinskog udela na imovinu jesu preduzeća, odnosno druga pravna lica u čijoj se imovini nalaze sredstva, odnosno imovina podržavljenih preduzeća ili drugih privrednih subjekata.

Obveznik za naknadu u deonicama kojima raspolaže Republika Slovenija jeste Slovenački fond za naknade.

Obveznik za naknadu u obveznicama jeste Slovenački fond za naknadu, a za naknadu u novcu Republika Slovenija.

GLAVA V

OSTVARIVANJE PRAVA

ODELJAK 1

Organi postupka

Član 52.

O zahtevima na osnovu ovog zakona odlučuju organi određeni ovim zakonom.

Član 53.

Ako ovim zakonom nije utvrđeno drugačije, o pravnim sredstvima odlučuju organi nadležni na osnovu opštih procesnih, odnosno organizacionih propisa.

Član 54.

O zahtevima na prvom stepenu odlučuju:

1. upravna jedinica;
2. ministarstvo nadležno za finansije, o denacionalizaciji imovine banaka, osiguravajućih kuća i drugih finansijskih organizacija, podržavljenih po propisima iz člana 3. i 4. ovog zakona;
3. ministarstvo nadležno za kulturu, o denacionalizaciji stvari iz člana 17. stav 1. i 2 kao i člana 18. stav 3. ovog zakona, kada su te stvari zaštićene po propisima o zaštiti kulturne baštine;
4. ministarstvo, nadležno za sredinu i prostor, o denacionalizaciji stvari iz člana 17. stav 1. i 2. kao i člana 18. stav 3. ovog zakona kada su te stvari zaštićene po predpisima o očuvanju prirode.

Načelnici upravnih jedinica formiraju stručne komisije i imenuju njihove članove.

Član 55.

Komisije iz stava 2. prethodnog člana imaju pet članova. Predsednik komisije je radnik organa uprave pri kome je komisija obrazovana.

Članovi komisije imaju položaj službenih lica i ovlašćeni su za vođenje postupaka i obavljanje drugih radnji u postupku.

Članovi komisije moraju da ispunjavaju propisane uslove za obavljanje službenih radnji u postupku. Jedan član komisije mora biti diplomirani pravnik, a jedan član ekspert odgovarajuće struke; u komisijama koje odlučuju o vraćanju nepokretnosti jedan član mora biti ekspert iz oblasti geodetske službe.

Za istu upravnu oblast može se imenovati više komisija.

Radi ekonomičnosti ili iz drugih značajnih razloga može se za više upravnih oblasti imenovati zajednička komisija.

Član 56.

O zahtevima za denacionalizaciju iz člana 5. ovog zakona odlučuje okružni sud u vanparničnom postupku.

Protiv odluke drugostepenog suda dopuštena je revizija.

U postupku iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na način i oblike denacionalizacije (član 2), na stranke u postupku (član 60), na sadržinu zahteva za denacionalizaciju (član 62), na rok za podnošenje zahteva za denacionalizaciju (član 64), na sadržinu rešenja o denacionalizaciji (čl. 66. i 67), na privremene odredbe (član 68) i na troškove postupka (član 71.).

Član 57.

O žalbama protiv rešenja upravnih jedinica iz člana 54. ovog zakona odlučuju:

1. Ministarstvo nadležno za poljoprivredu, šumarstvo i ishranu, protiv rešenja o zahtevu za denacionalizaciju poljoprivrednih zemljišta, šuma i poljoprivrednih gazdinstava podržavljenih po propisima iz čl. 3. i 4. ovog zakona,

2. Ministarstvo nadležno za privredne delatnosti, protiv rešenja o zahtevu za denacionalizaciju privatnih privrednih preduzeća, podržavljenih po propisima iz člana 3. i 4. ovog zakona,

3. Ministarstvo nadležno za sredinu i prostor, protiv rešenja o zahtevu za denacionalizaciju stanova, stambenih zgrada, poslovnih prostorija, poslovnih zgrada i građevinskog zemljišta, podržavljenih po propisima iz čl. 3. i 4. ovog zakona.

Član 58.

Odluka prvostepenog organa o zahtevu (rešenje o denacionalizaciji) mora da se donese i dostavi korisniku prava najkasnije u roku od godinu dana od dana podnošenja pravilno sastavljenog zahteva.

Odluka o zahtevu koju prvostepeni organ donese u skraćenom postupku mora da se donese i korisniku prava dostavi u roku do 60 dana od dana podnošenja pravilno sastavljenog zahteva.

U stvarima iz člana 63. ovog zakona prvostepeni organ nije vezan za rok iz stava 1. ovog člana.

Danom podnošenja pravilno sastavljenog zahteva smatra se dan kada je nepotpun zahtev u celini dopunjen.

Član 59.

Rešenja o denacionalizaciji izvršavaju:

- redovni sudovi, kad je reč o vraćanju nepokretnosti ili uspostavljanju svojine na drugoj nepokretnosti;
- Fond za razvoj, kad je reč o uspostavljanju svojinskog udela na preduzeću ili o naknadi u deonicama;
- Slovenački fond za naknade, kad je reč o naknadi u obveznicama;
- Ministarstvo za finansije, kad je reč o novčanoj naknadi.

ODELJAK 2

Stranke u postupku

Član 60.

Stranke u postupku za denacionalizaciju jesu korisnik prava, njegov pravni sledbenik, kao i obveznik, odnosno drugo pravno ili fizičko lice koje, radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo da učestvuje u postupku.

Stranka u postupku za denacionalizaciju je i pravno ili fizičko lice koje je do stupanja na snagu ovog zakona dana 7. 12. 1991. godine ulagalo u podržavljenu nepokretnost, kada i onoliko koliko je u postupku odlučeno o njenim pravima koja proizilaze iz ovih ulaganja.

U pogledu pravnog nasledstva dovoljno je da se isto iskaže verovatnim.

Stranke iz stava 1. ovog člana koje nemaju stalno prebivalište, odnosno sedište u Republici Sloveniji, moraju da imaju punomoćnika sa prebivalištem, odnosno sedištem u Republici Sloveniji koji zastupa stranku u vezi sa svim radnjama u postupku.

Ako zahtev glasi na imovinu koja je u vlasništvu Republike Slovenije, interese stranke obveznika zastupa državno pravobranilaštvo Republike Slovenije.

Stranke u postupku utvrđivanja državljanstva kao prethodnog pitanja u postupku za denacionalizaciju jesu korisnik prava i njegovi pravni sledbenici.

ODELJAK 3

Zahtev i rešenje

Član 61.

Postupak za denacionalizaciju pokreće se na osnovu zahteva za denacionalizaciju.

Pravo na podnošenje zahteva imaju korisnik prava i njegov pravni sledbenik.

Predlog za pokretanje postupka može da podnese i stranka – obveznik, ako iskaže pravni interes.

Ako nadležni organ u slučaju iz prethodnog stava utvrdi da postoji pravni interes, sam pokreće postupak. U tom slučaju smatra se da je postupak pokrenut po službenoj dužnosti.

Član 62.

Zahtev iz stava 1. prethodnog člana sadrži podatke o imovini na koju se zahtev odnosi, o pravnom osnovu podržavljenja, o pravnom osnovu prava na povraćaj, kao i o tome u kom obliku se povraćaj zahteva.

Uz zahtev iz prethodnog stava podnosi se i:

a) isprava o podržavljenju ili navod o službenom glasilu u kome je objavljen akt uz konkretno navodjenje predmeta podržavljenja;

b) potvrda o upisu korisnika prava u evidenciju o državljanstvu;

c) navod o odnosu prema korisniku prava i koje lice još dolazi u obzir kao pravni sledbenik imovine, kao i eventualni akt o nasledjivanju od korisnika prava, ako zahtev podnosi pravni sledbenik korisnika prava;

d) ime punomoćnika koji će pred nadležnim organima zastupati interese podnosioca, ako podnosilac zahteva nema stalno prebivalište na teritoriji Republike Slovenije.

Ako se zahtev odnosi na nepokretnost, podnosi se i sledeće:

- izvod iz zemljišne knjige sa svim upisima i brisanjima u ulošcima zemljišne knjige kao i istorijski izvod „C“ lista, u kojima su upisane podržavljene nepokretnosti, počev od 15.5.1945. do dana podnošenja zahteva, ili overenu foto-kopiju uloška zemljišne knjige sa tim podacima,

- podatke iz katastra zemljišta o položaju, površini i načnu iskorišćavanja parcela prema stanju u trenutku podržavljenja.

Zahtev treba da sadrži i druge podatke koji su potrebni za utrdjivanje opravdanosti zahteva.

Član 63.

Ako ne postoje isprave iz prethodnog člana prvostepeni organ po službenoj dužnosti od obveznika ili trećih lica zahteva dokaze o verovatnoći postojanja prava.

Obveznici i upravljači dužni su da nadležnom organu podnesu sve dokaze i dozvole uvid u isprave i podatke koji su potrebni za donošenje odluke o zahtevu.

Na zahtev organa iz čl. 54 ili 56. ovog zakona opštinski organ uprave nadležan za unutrašnje poslove donosi utvrđujuće rešenje o državljanstvu korisnika prava, ako ovaj nije upisan u evidenciju o državljanstvu. U tom postupku ne može se utvrđivati postojanje nelojalnog ponašanja protiv interesa naroda i države FNRJ.

Član 64.

Zahtev za denacionalizaciju mora da se podnese najkasnije u roku od dvadesetčetiri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Pravovremeno podnet zahtev jednog od korisnika prava smatra se podnetim u korist svih korisnika prava koji dolaze u obzir za ostvarivanje prava na koja se zahtev odnosi.

Član 65.

U postupku za denacionalizaciju, u kome se prethodno sprovede poseban utvrđujući postupak, utvrđuju se sve činjenice i okolnosti od značaja za odlučivanje o zahtevu.

Utvrdjujući postupak vodi lice koje ovlasti starešina organa uprave ili član komisije iz člana 54. stav 2. ovog zakona. Komisija iz člana 54. stav 2. ovog zakona, posle završenog utvrđjujućeg postupka, sačinjava izveštaj o utvrđenom činjeničnom i pravnom stanju predmeta.

Izveštaj se strankama dostavlja ličnom dostavom. Stranke mogu u roku od 15 dana od dana prijema izveštaja predložiti izmenu, odnosno dopunu izveštaja, odnosno dopunu utvrđjujućeg postupka. Predlozi stranaka nisu obavezujući za prvostepeni organ.

Član 66.

Posle završenog utvrđjujućeg postupka i po isteku roka iz stava 3. prethodnog člana, prvostepeni organ odlučuje o imovini koja se vraća; o korisnicima prava kojima se imovina vraća; o obliku i obimu imovine koja se vraća; o obveznicima za predaju imovine i o rokovima za izvršenje rešenja.

U rešenju o denacionalizaciji prvostepeni organ izdaje i nalog nadležnim organima za izvršenje rešenja, kao i odredbe o eventualnim teretima i odlučuje o troškovima postupka.

Izmene stanja u zemljišnim knjigama na osnovu rešenja o denacionalizaciji, pošto rešenje postane pravosnažno, sprovode se po službenoj dužnosti.

Član 67.

Rešenje o denacionalizaciji glasi na ime korisnika – prethodnog vlasnika podržavljene imovine.

Ako vlasnik podržavljene imovine nije korisnik prava (čl. 11. i 12), rešenje o denacionalizaciji glasi na lice koje je po ovom zakonu korisnik prava na denacionalizaciju.

Ako je lice iz stava 1, odnosno stava 2. ovog člana umrlo ili je proglašeno umrlim, denacionalizovana imovina se rešenjem o denacionalizaciji daje na privremeno upravljanje staraocu za posebne slučajeve (član 211. Zakona o braku i porodičnim odnosima – prečišćen tekst, „Uradni list SRS“, br.14/89). Za staraoca za posebne slučajeve može biti postavljen i pravni sledbenik korisnika prava.

Član 68.

Prvostepeni organ može radi obezbedjenja zahteva za denacionalizaciju ili iz drugih značajnih razloga doneti rešenje kojim se određuje privremena zabrana raspolaganja nepokretnostima ili delimičnu ili potpunu kapitalsku transformaciju preduzeća i drugih privrednih subjekata. Iz istih razloga može odrediti prenos nepokretnosti na privremeno korišćenje korisniku prava, ako je stvarni i pravni osnov njegovog zahteva za povraćaj nepokretnosti iskazan verovatnim.

ODELJAK 4

Poravnanje

Član 69.

Korisnici prava i obveznici mogu u toku postupka pred prvostepenim organom u svakom trenutku da zaključe poravnanje o imovini koja je predmet denacionalizacije. Poravnanje može obuhvatiti svu imovinu denacionalizacije ili njen deo.

Prvostepeni organ može stranke u postupku upozoriti na mogućnost poravnanja i pružiti im pomoć u medjusobnom poravnanju. Poravnanje ne može biti u suprotnosti sa prinudnim odredbama zakona.

Poravnanje se smatra zaključenim kada stranke pročitaju zapisnik o poravnanju i potpišu ga. Prvostepeni organ uključuje poravnanje u rešenje o denacionalizaciji.

ODELJAK 5

Dokazivanje prava

Član 70.

Kada se ovim zakonom upućuje na primenu stranog ili autonomnog prava, ovo pravo dokazuju stranke koje ostvaruju denacionalizaciju.

Kada utvrđivanje državljanstva kao prethodno pitanje u tom postupku zavisi od dokaza o pravnom osnovu sticanja stranog državljanstva, teret dokazivanja o toj činjenici snose stranke koje ostvaruju pravo na denacionalizaciju.

Troškovi dokazivanja prava ne predstavljaju troškove postupka.

ODELJAK 6

Troškovi postupka

Član 71.

Stranke u postupku denacionalizacije po ovom zakonu ne plaćaju takse.

Na odlučivanje o troškovima postupka primenjuju se propisi o postupku koji se primenjuje pred organom za denacionalizaciju.

GLAVA VI

DRUGI ODNOSI U VEZI SA NAKNADOM

Član 72.

Naknade date na osnovu propisa iz čl. 3. i 4. ovog zakona, kao i naknade date za imovinu koja je podržavljena na način utvrđen članom 5. ovog zakona, prilikom odlučivanja o denacionalizaciji u smislu ovog zakona ne uzimaju se u obzir, osim ako su veće od 30% vrednosti podržavljene imovine.

Zahtevi za naknadu po osnovu nemogućnosti korišćenja, odnosno upravljanja imovinom, kao i po osnovu održavanja nepokretnosti u periodu od dana podržavljenja do dana stupanja na snagu ovog zakona, ne priznaju se.

Član 73.

Obveznicima za čijih se sredstava u smislu odredaba ovog zakona vraća nepokretnost koju su stekli uz plaćanje naknade, pripada naknada po propisima o eksproprijaciji i prinudnom prenosu nepokretnosti u društvenoj svojini.

Naknada iz prethodnog stava u vidu obveznica ide na teret Slovenačkog fonda za naknade.

Član 74.

Ako je u slučajevima iz člana 67. stav 3. ovog zakona ostavinski postupak u vezi sa licem iz st.1. ili 2. istog člana pravosnažno okončan a da pri tom nije odlučeno i o nasledjivanju imovine koja tom licu pripadne na osnovu rešenja o denacionalizaciji, u pogledu te imovine sprovodi se nov ostavinski postupak.

U pogledu novog ostavinskog postupka primenjuju se odredbe Zakona o nasledjivanju („Uradni list RS“, br.15/76 i 23/78) kao i odredbe Zakona o nasleđivanju poljoprivrednih gazdinstava (Uradni list RS, br. 70/95), ako je predmet nasleđivanja zaštićeno seosko domaćinstvo.

Član 75.

Za raspravljanje o zaostavštini po ovom zakonu isključivo je nadležan sud Republike Slovenije.

Član 76.

Postupak se pokreće na predlog pravnog sledbenika korisnika prava. Uz predlog se podnosi i rešenje ili njemu jednaka isprava o nasledjivanju iz člana 74. stav 1. ovog zakona i druge isprave koje su potrebne za odlučivanje o pokretanju ostavinskog postupka.

Član 77.

Rokovi koji po Zakonu o nasledjivanju počinju da teku od dana pokretanja pitanja nasledjivanja, u ovom postupku počinju da teku sa danom pravosnažnosti rešenja o denacionalizaciji.

Član 78.

Nasledjivanje umrlog u ovom postupku pokreće se danom pravosnažnosti rešenja o denacionalizaciji.

Ostaviočeva zaostavština o kojoj se odlučuje u ovom postupku prelazi na njegove naslednike danom pravosnažnosti rešenja o denacionalizaciji.

Član 79.

Ako se na nasledjivanje u skladu sa važećim zakonodavstvom primeni pravo inostrane države, u obzir se uzimaju i materijalnopravne odredbe propisane ovim zakonom.

Član 80.

Nasledničke izjave date do donošenja rešenja o denacionalizaciji nemaju pravno dejstvo prema imovini koja korisniku prava pripadne na osnovu rešenja o denacionalizaciji.

Odredba prethodnog stava ne odnosi se na nasledničke izjave date pre podržavljenja imovine, kao ni na nasledničke izjave date u postupku denacionalizacije.

Naslednopravni ugovori zaključeni pre donošenja rešenja o denacionalizaciji nemaju pravno dejstvo prema imovini koja korisniku prava pripadne na osnovu rešenja o denacionalizaciji, osim ako je u ugovoru izričito navedeno da se odnosi i na tu imovinu.

Član 81.

Ostavinska raspolaganja sačinjena pre donošenja rešenja o denacionalizaciji imaju pravno dejstvo u pogledu imovine koja korisniku prava pripadne na osnovu tog rešenja samo ako je to u testamentu izričito navedeno. Ako u testamentu nije izričito navedeno da se odnosi i na imovinu koja ostaviocu pripadne na osnovu denacionalizacije, ostavinska raspolaganja imaju pravno dejstvo u pogledu te imovine samo ako su sa tim saglasni zakonski naslednici.

Član 82.

Ako u prethodnom ostavinskom postupku nije bilo okolnosti iz čl. 80. i 81. ovog zakona, sud će imovinu koja je pripala ostaviocu na osnovu rešenja o denacionalizaciji, podeliti rešenjem iz člana 21. stav 1. Zakona o nasledjivanju.

Član 83.

U novom ostavinskom postupku, sprovedenom na osnovu odredbi ove glave, nije dopušteno zadirati u pravne odnose nastale na osnovu prethodnog rešenja o nasledjivanju, osim ako se naslednici iz prethodnog i novog ostavinskog postupka sporazumeju drugačije i ako se time ne zadire u prava trećih lica.

GLAVA VII

OVLAŠĆENJA ZA DONOŠENJE PROPISA

Član 84.

Vlada Republike Slovenije propisom može detaljnije da uredi pitanja u vezi sa sprovođenjem ovog zakona.

Član 85.

Ministar za industriju i gradjevinarstvo, u saglasnosti sa ministrom za zaštitu sredine i uređenje prostora i ministrom za poljoprivredu, šumarstvo i ishranu, u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona doneće uputstvo o merilima, odnosno o metodologiji za ocenjivanje vrednosti podržavljenih pokretnosti, nepokretnosti, preduzeća, odnosno imovine.

Uputstvo iz prethodnog stava zasniva se na načelu da se vrednost stvari ocenjuje prema stanju na dan podržavljenja i prema vrednosti na dan donošenja rešenja o denacionalizaciji.

Vrednost sadašnjih preduzeća i drugih pravnih lica ocenjuje se u skladu sa odredbama propisa koji uređuje vlasničku transformaciju preduzeća.

Metodologiju iz člana 44. stav 4. ovog zakona ministar za kulturu propisaće pravilnikom u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministar za pravosudje i upravu može propisati metodološko uputstvo za poslovanje u vezi sa zahtevima za naknadu.

Ministar za finansije, u saglasnosti sa ministrom za pravosudje i upravu, u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona doneće uputstvo o sadržaju i načinu vođenja evidencija iz člana 86. ovog zakona.

GLAVA VIII

EVIDENCIJE O DENACIONALIZACIJI

Član 86.

Prvostepeni organi dužni su da vode evidenciju o podnetim zahtevima, izdatim rešenjima i o izvršenju rešenja.

Zbirnu evidenciju o predmetima iz prethodnog stava vode republički organi uprave nadležni za oblasti na koje se odnosi ovaj zakon. Pri tom se za identifikaciju učesnika u postupku koriste sve identifikacije i sadržine iz centralnog registra stanovništva i registra organizacija i zajednica. Ovi propisi shodno se primenjuju na učesnike koji nisu rezidenti Republike Slovenije.

Sadržina i obaveze, kao i rukovaoci zbirka podataka iz prethodnog stava utvrđuju se odlukom o programu statističkih istraživanja Republike Slovenije.

Svi podnesci u postupku denacionalizacije moraju sadržavati podatke iz stava 2. ovog člana.

GLAVA IX

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 87.

Izuzetno od odredbi ovog zakona korisnici prava na denacionalizaciju nisu prethodni vlasnici imovine koja je podržavljena po Zakonu o oduzimanju ratne dobiti stečene za vreme neprijateljske okupacije („Službeni list DFJ“, br.36/45), Zakon o krivičnim delima protiv službene dužnosti („Službeni list DFJ“, br.26/45) i na osnovu ukaza Predsedništva Prezidijuma Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije od 8.3.1947. godine, U.br.392 (Službeni list FNRJ“, br.64/47).

Član 88.

Danom stupanja na snagu ovog zakona nije dozvoljeno nikakvo raspolaganje nepokretnostima, odnosno imovinom u vezi sa kojom po odredbama ovog zakona postoji dužnost vraćanja. Obrađivanje poljoprivrednih zemljišta i izvođenje radova u šumama koje je obveznik dužan da vrati u skladu sa ovim zakonom, smatra se dozvoljenim raspolaganjem ako se odvija u skladu sa zakonom koji uređuje poljoprivredna zemljišta, odnosno u skladu sa planovima gazdovanja šumama.

Pravni poslovi i jednostrane izjave volje koji su u suprotnosti sa prethodnim stavom ništavni su.

Odredba stava 1. ovog člana prestaje da važi po isteku 30 dana po isteku roka iz člana 64. stav 1. ovog zakona, osim za nepokretnosti, odnosno imovinu za koju je bio podnet zahtev za denacionalizaciju.

Član 89.

Ako je imovina na koju se odnosi povraćaj ili naknada prešla iz društvene u privatnu svojinu na osnovu špekulativnih, odnosno fiktivnih pravnih akata i poslova, obveznik za povraćaj, odnosno naknadu jeste pravno, odnosno fizičko lice koje je u trenutku odlučivanja o zahtevu za denacionalizaciju vlasnik takve imovine.

Ako su u vezi sa imovinom iz prethodnog stava bili zaključeni ugovori o zakupu, na zakupne odnose ne primenjuju se odredbe člana 24. ovog zakona.

Član 90.

Podnošenje zahteva i odlučivanje o pitanjima iz ovog zakona dopušteno je bez obzira na to da li je do stupanja na snagu ovog zakona sud ili državni organ pravosnažno već odlučivao o zahtevu za povraćaj, odnosno naknadu, a zahtevu korisnika prava nije bilo udovoljeno.

Imovinom podržavljenom bez naknade u smislu člana 4. ovog zakona smatra se i imovina za koju je data naknada koja nije bila veća od 30% njene vrednosti.

Odredba člana 4. ovog zakona ne primenjuje se na konfiskacije izrečene u krivičnim postupcima na osnovu propisa koji su važili posle 31.12.1958. godine.

Član 91.

Odredba člana 16. stav 4. ovog zakona ne odnosi se na preduzeće u mešovitoj svojini prema stanju na dan stupanja na snagu propisa koji uređuje vlasničku transformaciju preduzeća.

Član 92.

Na povračaj imovine, konfiskovane u krivičnim postupcima koji su pravosnažno okončani do 31. 12. 1958. godine, primenjuju se odredbe ovog zakona i u slučaju da je kazna konfiskacije imovine ukinuta na osnovu obnavljanja krivičnog postupka.

Član 93.

Za način utvrđivanja vrednosti stanova, stambenih zgrada i poslovnih prostorija primenjuje se jednačina iz pravilnika navedenog u članu 44. stav 2. ovog zakona:

$Vst = br. \text{ bod. } \times vt \times p \times fs$, odnosno fr

U jednačini „vt“ predstavlja vrednost boda, pri čemu je vrednost boda jednaka tolarskoj protivvrednosti 4 nemačke marke (DEM) na dan donošenja rešenja o denacionalizaciji.

Član 94.

Način utvrđivanja vrednosti u smislu člana 44. stav 3. ovog zakona u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona propisaće Izvršno veće Skupštine Republike Slovenije.

Član 95.

Izvršavanje rešenja o naknadama iz člana 43. ovog zakona počinje danom koji se utvrdi zakonom iz člana 49. stav 2. ovog zakona.

Izvršavanje rešenja o naknadama iz člana 50. ovog zakona počinje danom koji se utvrdi Zakonom o budžetu Republike Slovenije.

Rokovi iz člana 58. ovog zakona neće početi da teku pre 1. 1. 1992. godine.

Član 96.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Uradnom listu Republike Slovenije“.
